Informacje wewnętrzne

Dochodzenie Komisji Europejskiej z ČEZ zostanie zakończone porozumieniem

Spółka energetyczna ČEZ podjęła decyzję o szybkim ukończeniu dochodzenia prowadzonego przez Komisję Europejską od 2009 roku na drodze porozumienia (po angielsku settlement). W ramach porozumienia ČEZ zobowiązał się sprzedać jedną ze swoich elektrowni węglowych. Spółka może sama wybrać, czy sprzeda elektrownię Počerady, Chvaletice, Tisová wraz z elektrownią Mělník 3 lub Dětmarovice. Z wyjątkiem elektrowni Počerady (1000 MW) chodzi o elektrownie węglowe o zainstalowanej mocy w przybliżeniu 800 MW. Sprzedaż elektrowni jest zgodna ze strategią spółki ČEZ zakładającą w przyszłości eksploatację tylko ograniczonej liczby zmodernizowanych elektrowni węglowych.

Ukończenie postępowania na drodze porozumienia jest standardową praktyką w europejskim prawie o konkurencji. Komisja w takim przypadku zaakceptuje zobowiązania zaproponowane przez podmiot będący przedmiotem dochodzenia i ukończy całe postępowanie bez dalszego dochodzenia i ustalania, czy spółka rzeczywiście popełniła coś sprzecznego z prawem. Porozumienie z punktu widzenia Komisji prowadzi do dostatecznego przywrócenia konkurencji na rynku tak, że nie trzeba dalej kontynuować dochodzenia.

Wszystkie postępowania w zakresie prawa o konkurencji, wszczęte przez Komisję w ciągu ostatnich 10 lat, które dotyczyły spółek energetycznych (np. RWE, E.ON, Gaz de France lub ENI), wcześniej czy później zostały ukończone w taki sam sposób. Porozumienie nie oznacza, że spółki naruszyły prawo o konkurencji. Spółki zazwyczaj wybierają to rozwiązanie, jeżeli zobowiązania, które Komisja akceptuje jako dostateczne, nie są sprzeczne z długoterminową strategią firmy, nie prowadzą do naruszenia jej interesów ekonomicznych i przy tym zapobiegną dalszemu kosztownemu procesowi, który mógłby się ciągnąć jeszcze latami.

To porozumienie definitywnie kończy dochodzenie Komisji Europejskiej, które zaczęło się rewizją w biurach spółki ČEZ w 2009 roku i trwało dalej i skutkowało uwolnieniem od większości podejrzeń w 2011 r.

Rozwój dochodzenia

Komisja dokonała w spółce ČEZ, a.s. i jej spółce córce Severočeské doly, a.s., w listopadzie 2009 roku niezapowiedzianą kontrolę. W ówczesnej opinii Komisja podała, że domniemane niezgodne z prawem o konkurencji postępowanie mogło mieć za cel wykluczenie istniejących lub potencjalnych konkurentów z rynku hurtowego energii elektrycznej i podniesienie cen na rynku hurtowym energii elektrycznej w RC.

ČEZ obalił wszystkie zasadnicze zarzuty ze strony Komisji przedkładając szereg dowodów.

Komisja następnie postanowiła dalej prowadzić dochodzenie w ramach postępowania, które wszczęła w lipcu 2011 roku, tylko w zakresie podejrzenia o rzekome zablokowanie mocy przesyłowej węzła Výškov projektem budowy elektrowni parogazowej Počerady, z powodu której podobno nie miał nie otrzymać potrzebnej mocy przesyłowej projekt budowy elektrowni węglowej spółki Mostecká uhelná. Podejrzenie jest z punktu widzenia ČEZ nieuzasadnione, ponieważ rezerwując moce przesyłowe postępował zawsze zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa a rzeczony projekt został regularnie zatwierdzony jako ekonomicznie korzystny i ważny strategicznie, a dziś elektrownia jest już prawie przed dokończeniem.

Warunki porozumienia i dalsze postępowanie spółki ČEZ

Warunki porozumienia zadowalają obie strony. Sprzedaż niektórych elektrowni jest zgodna ze strategią ČEZ zakładającą eksploatację w przyszłości tylko zmodernizowanych elektrowni węglowych i jednocześnie, z punktu widzenia Komisji Europejskiej, jest to pożądane zwiększenie konkurencji na rynku.

ČEZ może spełnić warunki porozumienia na przykład tak, że dokończy już realizowany projekt sprzedaży elektrowni Počerady lub Chvaletice, gdzie obecnie przebiega przedinwestycyjna weryfikacja potencjalnych inwestorów. Podobny proces analizy ofert potencjalnych inwestorów zostanie wszczęty w przypadku pozostałych elektrowni – Tisová i Mělník 3 lub Dětmarovice.

ČEZ będzie zgodnie z porozumieniem zobowiązany do sprzedaży tylko jednej z wymienionych elektrowni. Jednak nie wyklucza to, że z powodów handlowych i strategicznych ostatecznie przyjmie oferty sprzedaży kilku elektrowni, jeżeli będą interesujące. ČEZ oczekuje, że sprzedaż przyniesie mu większe korzyści, niż gdyby daną elektrownię eksploatował dalej w swoim portfoliu. Jednocześnie będzie możliwe skierowanie uwolnionych zasobów kapitałowych do nowych priorytetów strategicznych ČEZ takich, jak rozwój energetyki jądrowej i odnawialnych źródeł energii.

We wcześniej przyjętej strategii rozwoju swojego portfolia źródeł energii ČEZ postanowił zasadniczo inwestować w RC tylko w modernizacje elektrowni na węgiel brunatny z kopalni odkrywkowych, dla których ČEZ ma zapewniony węgiel z własnych źródeł, zatem bez ryzyka sporów komercyjnych o dostawy węgla. Chodzi o elektrownie Ledvice, Tušimice i Prunéřov, w które ČEZ inwestuje tak, aby spełniały wszelkie normy ekologiczne (aby zasadniczo wzrosła ich sprawność i obniżyły emisje CO2 w porównaniu z obecnym stanem) i aby były zdolne do eksploatacji przez następne dziesięciolecia.

Pozostałe elektrownie węglowe ČEZ eksploatuje zgodnie ze wszystkimi normami legislatywnymi, ale nie planuje inwestować w nie porównywalnie dużych środków, które przyniosłyby zasadnicze zmiany ich parametrów technologicznych lub żywotności. Te elektrownie ČEZ planował stopniowo tłumić w zależności od dostępności węgla, wielkości inwestycji niezbędnych dla spełnienia ograniczeń emisyjnych w przyszłości, aktualnej sytuacji na rynku i alternatywnych możliwości zapewnienia dostaw ciepła tam, gdzie elektrownie ČEZ są połączone z systemami centralnego zaopatrzenia w ciepło. Elektrownie w tej grupie mają w portfoliu ČEZ z wymienionych powodów ograniczoną wartość strategiczną. Dla pozostałych graczy na rynku te elektrownie mogą jednak mieć dużo większe znaczenie – chodzi bowiem o dobrze utrzymywane obiekty, które są w większości zdolne do eksploatacji następnych 10-15 lat i znajdują się w atrakcyjnej lokalizacji ze wszelką infrastrukturą potrzebną do eksploatacji elektrowni na węgiel, ewentualnie inne paliwo (gaz, biomasa). Chodzi zatem o aktywa, które umożliwią graczom na rynku natychmiastowe (tzn., bez czasochłonnego procesu planowania, zatwierdzania i budowy, niezbędnego dla nowego źródła energii) zdobycie pozycji w produkcji energii elektrycznej i jednocześnie zapewniają różne możliwości rozwoju danych lokalizacji w przyszłości.